

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Niemelä Juha Sakari	Telia Tunnistus	17.05.2023 12:34:20 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIO-NEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö työryhmän esityksestä kalastusmatkailun kehittämisohjelmaksi

Lausunto Kalastusmatkailun kehittämisohjelmaksi

Metsähallitus on tutustunut Maa- ja metsätalousministeriön esitykseen kalastusmatkailun kehittämisohjelmaksi 2023 – 2033 ja toteaa esityksestä seuraavaa.

Esityksen keskeisiä toimenpiteitä on muodostaa riittävän pitkäjänteinen hanke, joka ottaa kokonaisvastuuta kalastusmatkailun kehittämisestä, erityisesti palveluntuottamisen näkökulmasta. Metsähallitus pitää erinomaisena, että esityksessä kaavaillaan aina 10 vuotista hankejatkoa ja myös päähankkeen alle muodostettavia alueellisia hankkeita, joilla kalastusmatkailua viedään eteenpäin. Huomiona Metsähallitus toteaa, että tällä hetkellä ja lähimenneisyudessa kalastusmatkailua on kehitetty pääasiassa alueellisilla hankkeilla ja näiden keskeisimmät tulokset, toimintatavat ja kokemukset ovat olleet vaikeasti löydettävissä ja näin ollen hyvät käytänteet ovat voineet jäädä ns. pimentoon. Metsähallitus myös pitää hyvänä, että yrittäjien osaamista parannetaan ja panostetaan kansainväliseen näkyvyyteen ja myös Suomen löydettävyyteen kalastusmatkailun kohdemaana esityksessä mainituin toimenpitein. Asiakas sektorin tuntemuksen parantaminen on lähtökohtaisesti yksi keskeisimmistä asioista, jota tulee parantaa tuotetarjonnan- ja kehittämisen näkökulmasta.

Metsähallitus muistuttaa, että kalastusmatkailun keskeinen resurssi on kalavarat, joiden laatua tulee pitkäjänteisesti parantaa. Biologisin perustein järjestetty kalastus, jossa otetaan huomioon kalakantojen ominaisuudet, on myös kalastusmatkailun toimintaedellytysten keskeisin kokonaisuus. Lähtökohtaisesti kehittämisohjelma ei keskity kalastuksen säätelyyn, mutta ohjelmassa on riittävästi liikkumavaraa kalavedenomistajalle tehdä tarvittavia säätelypäätöksiä, joka tukee myös kalastusmatkailun kehittymistä. Yhtä tärkeä kuin säätely, on myös huolehtiminen elinympäristöjen kunnosta ja kalaelinympäristöjen parantaminen. Olemme tilanteessa, jossa ilmastoskenaariot edellyttävät valuma-alueitasoista reagoitua, jotta vesistöjen tila ei merkittävästi heikkene ja kalastuksen toimintamahdollisuudet kapene.

Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi Metsähallitus nostaa esille, että tällä hetkellä kalastusmatkailu rinnastuu enemmän vapaa-ajankalastukseen, kuin

elinkeinokalatalouteen. Korostamalla elinkeinonäkökulmaa saadaan kalastusmatkailua vahvistettua luontoresurssia kestävästi hyödyntävänä luontomatkailun elinkeinona, jolla on myös aluetaloudellista vaikuttavuutta. Kalastusmatkailun tulee olla vapaa-ajankalastuksesta erottuva elinkeino, jolla on mitattavia hyötyjä. Viemällä alaa kohti ammattimaisempaa toimintaa, parannetaan myös tiedon tasoa elinkeinon seurattavista mittareista. Ilman perustietoa kehittäminen on vaikeaa, jollei mahdotonta. Keskeinen tulevaisuuden haaste on saavuttaa kalastusmatkailulle sosiaalinen hyväksyntä. Tällä hetkellä yksi huolta aiheuttava ajatusmalli kentältä on, että kalastuksen elinkeinot ovat aina joltain pois, on saatava siirrettyä taka-alalle. Kalastusmatkailun on oltava elinkeino, joka tuo hyötyä laajalle joukolla alueellisia toimijoita varmistaen elinkeinon sosiaalista hyväksyntää. Kalastusmatkailu on tällä hetkellä erittäin huonosti näkyvää ja tunnettua. Elinkeinoon harjoittajat valtion vesillä ovat lähtökohtaisesti pieniä mikroyrityksiä, joiden sijaintia tai toiminnan laajuutta ei tunneta. Yleisesti voidaan todeta, että tunnistamalla yrittäjät ja heidän toimintaympäristönsä, on ainoa keino kehittää elinkeinoja. Tiedonvaihtoa kalastusmatkailuyrittäjien ja vesialueiden omistajan välillä on oleellisesti parannettava tulevaisuudessa.

Työryhmästä ja työryhmän kokoonpanosta Metsähallitus toteaa, että esityksen takana on kattava asiantuntijajoukko, joka on koostunut kalastusmatkailun ja matkailun, alueiden, tutkimuksen ja markkinoinnin asiantuntijoista kattaen maantieteellisesti lähes koko Suomen. Näin ollen voidaan olettaa, että keskeisimmät sisällöt kehittämisohjelmaan on pääsääntöisesti kansallisia tarpeita, ja että kalastusmatkailuohjelman toteutuessa kalastusmatkailu elinkeinona kehittyä ja positiivisia tuloksia voidaan saavuttaa. Yksi selkeä haaste kehittämisohjelman jalkauttamisessa on niiden toimenpiteiden vieminen vesialueiden omistajille, joille toimenpiteet tai toimenpiteiden osat kuuluvat. Asiakokonaisuudet, jotka tarvitsevat muutosta vallitsevaan tilaan, vaativat myös vankat perustelut, jotta muutos pystytään viemään lävitse kalastusmatkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä parantavalla tavalla.

Metsähallitukselle osoitetut toimenpiteet ovat toteutettavissa osin virkatyönä ja osin hankkeistamalla ulkoisen rahoituksen turvin. Osaan esitetyistä toimenpiteistä saadaan ratkaisuesityksiä jo tulevan vuoden aikana, kun Metsähallituksen hanke kalastusmatkailun kehittämiseksi valtion vesialueilla etenee.

Kokonaisuudessaan kalastusmatkailun kehittämisohjelman esitys on oikea-aikainen kokonaisuus, jota toteuttamalla pystytään selkeästi parantamaan kalastusmatkailua ja sen toimintaympäristöä. Ohjelmassa mukana oleva kirjaus alkutilan selvityksestä ja myös seurannan järjestämisestä ohjelman toteutumisen seuraamiseksi ovat keskeisiä tekijöitä, joita ilman ei voida alan kehittymistä seurata. Kalastusmatkailun kehittämisessä tieto ja vuorovaikutus alan toimijoiden ja sidosryhmien välillä on välttämättömyys, jota tulee, ja jota tullaan parantamaan pitkäjänteisellä tekemisellä.

Tarvittaessa lisätietoja lausunnosta antaa kalastuksen johtava asiantuntija Olli Urpanen p. 040 720 5963 tai kalastuksen erityisasiantuntija Markku Vierelä p. 040 667 4656

Juha S. Niemelä
pääjohtaja